ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

"ການປູກໝາກໂມ"

(ສະບັບທົດລອງ)

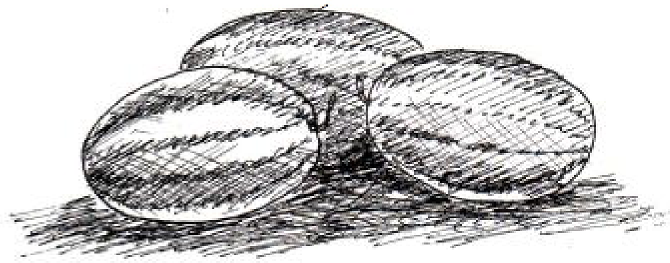

ຂຽນໂດຍ: ທ່ານ ນະລົງ ອຸດົມສັກ

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານນາຍາງ,ເມືອງ ນາຊາຍທອງນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປີ 2006

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ປື້ມຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

"ການປູກໝາກໂມ"

ແຕ້ມໂດຍ: ທ້າວ ໂຕ້

ຮີບໂຮມ ແລະ ຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ແສງແກ້ວ ໄພທຸມພອນ

ຜູ້ຮຽບຮຽງ : ອ.ຈ ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ
ອ.ຈ ເກດມະນີ ບັນດາສັກ
ອ.ຈ ຄຳໄຫວ
ອ.ຈ ລົ່ງ ແສງດາດາ
ອ.ຈ ທອງຂັນ

ເຈົ້າຂອງ : ພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄຳນຳ

ປື້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຫົວນີ້ ໄດ້ມາຈາກການຂຽນຂອງຊາວບ້ານແລະ ອາສາສະໝັກຊຶ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາແລະພະແນກສຶກສານະຄອນຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ປື້ມຫົວນ້ອຍຫົວນີ້ ໄດ້ບັນຈຸເອົາເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາ ແລະ ສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນ ປໍ1 ປໍ 2 ແລະ ບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ.

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າປື້ມຫົວນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ.

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ ແລະຂາດໄປຫັວງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸງນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຄະນະຈັດທຳ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄວາມເປັນມາ

ປະເທດລາວເປັນປະເທດທີ່ມີຊັບໃນດິນ,ສິນໃນນ້ຳຫຼາຍຊະນິດ ມີພືດພັນນານາຊະນິດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະປະຊາຊົນລາວມີຄວາມດຸໝັ່ນ ຂະຫຍັນພຽນໂດຍສະເພາະການທຳຫາກິນການປູກຝັງເຊັ່ນ: ການປູກ ໂມກໍເປັນອາຊີບໜຶ່ງທີ່ປະຊາຊົນລາວ ນິຍົມປູກເພາະວ່າໝາກໂມເປັນ ພືດທີ່ປູກໄດ້ຜົນຜະລິດຫຼາຍ ແລະເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງທ້ອງຕະຫຼາດ ,ໝາກໂມມີລົດຊາດຫວານຫອມ ແລະໃຫ້ທາດນ້ຳຫຼາຍ,ດັ່ງນັ້ນປະຊາ ຊົນບ້ານນາຍາງກໍເປັນບ້ານໜຶ່ງທີ່ນິຍົມກັນປູກໝາກໂມເພື່ອລ້ຽງຊີບ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

<u>**ອຸປະກອນ**</u>

ຈິກ

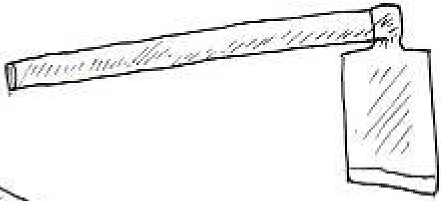

ຊ້ວານ

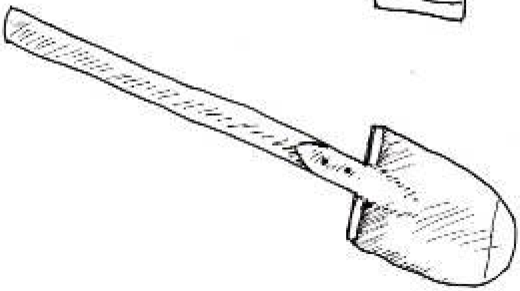

ຖ້ວຍແກງ

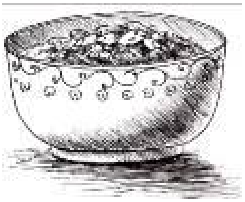

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ແກ່ນໝາກໂມ

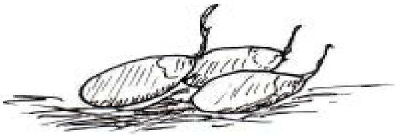

ມີດ

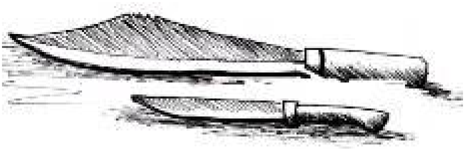

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຂັ້ນຕອນ:

I.ການກຽມດິນ

ໄຖ - ຄາດ ດິນຕາກແດດເພື່ອຂ້າເຊື້ອ ຫຼື ຂຸດຂຸມກໍໄດ້ຖ້າບໍ່ໄດ້ປູກໃນເນື້ອທີ່ກວ້າງຫຼາຍ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ວິທີປູກ

1.ການຂຸດຂຸມ

ປູກແບບຂຸດຂຸມເປັນແຖວ, ໄລຍະຫ່າງຂອງແຖວ 1,20 X 150 ຊມ ລວງກ້ວາງ 40 X ລວງຍາວ 40 X ເລິກ 40 ຊມ

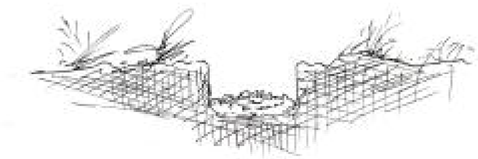

ປູກແບບຍົກຮ່ອງເປັນໜານກວ້າງ 50 ຊັງຕີແມັດ X 400 ຊັງຕີແມັດ ຄວາມຍາວຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

2. ການໃສ່ຝຸ່ນຮອງກົ້ນຂຸມ

- ໃສ່ຝຸ່ນຄອກ 1 ຖ້ວຍ ແກງ, ຄົນໃຫ້ເຂົ້າກັນຄວັດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ
- ໃສ່ປຸຍສູດ 15.15.15 ໃສ່ 1 ບ່ວງແກງ

- ການເອົາໃສ່ຂຸ່ມແມ່ນໃຫ້ນັບ 2 – 3 ແກ່ນ ຕໍ່ ຂຸມ,ແລ້ວປູກ, ຫຼັງຈາກ 5 – 7 ວັນ ມັນຈະແຕກງອກ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

- ເບ້ຍໝາກໂມແຕກໃບຄາຍໄດ້3 - 4 ໃບ

- ແລ້ວໃຫ້ຫຼົກເບ້ຍທີບໍ່ແຂງແຮງອອກ,ຈົງ 1 – 2 ເບ້ຍທີ່ແຂງແຮງໄວ້
- ອາຍຸ 3 ອາທິດ ຫຼື 21 ວັນ ໃຫ້ຕຸ້ມຂຸມຫຼື ຄູນດິນຂຶ້ນ
- ອາຍຸ 45 ວັນ ໃຫ້ໃສ່ຝຸ່ນອີກ
- ອາຍຸ 55 ວັນ ໃຫ້ຕັດແໜງທີ່ບໍ່ມີໝາກອອກ
- ອາຍຸ 75 ວັນ ເລີ່ມເກັບໝາກໄປຮອດ ອາຍຸ 90 ວັນຖືວ່າໝັດ

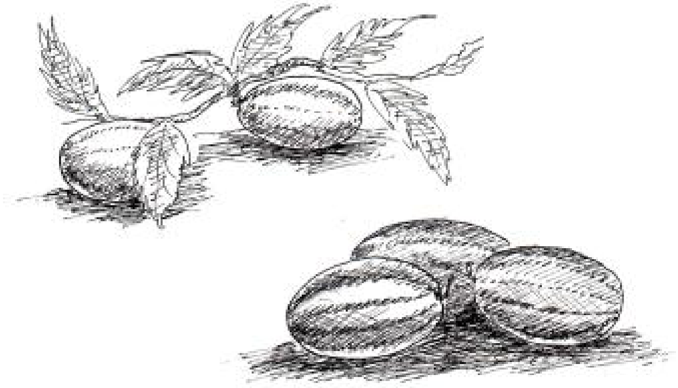

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ກາບ: ການປູກໝາກໂມ

ຂ້ອຍຊິເວົ້າ ການປູກໝາກໂມ
ບໍ່ແມ່ນໂຄ ຂ້ອຍຕັ້ງເຄີຍປູກ
ເປັນຮອດລູກ ຂອງຂ້ອຍທຸດຄືນ
ປູກມາດົນ ຈົນເຂົາລືຊື່

ເຊີ້ງ: ໝາກໂມບ້ານເຮົາ

ມາພວກເຮົາມາ ມາປູກໝາກໂມ
ພາກັນມາໂຊ ມາໂມໃຜໃຫຍ່
ແລ້ວເຮົາເອົາໄປ ຂາຍຢູ່ຕະຫຼາດ
ບໍ່ຢາກໃຫ້ຂາດ ໝາກໂມໜ່ວຍງາມ

ເພງ: ໝາກໂມແດງງາມ

ຂໍເຊີນພີ່ນ້ອງ ທີ່ເຄີຍຮັກແພງ
ໄປເບິ່ງໄປແຍງ ສວນແຕ່ງທີ່ຫວ້ຍບົວຄຳ
ຂໍໃຫ້ພີ່ນ້ອງ ພໍ່າພ້ອມພາກັນໄປຍາມ
ໝາກໂມແດງງາມ ຂໍເຊີນໄປເບິ່ງນຳກັນ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ລຳ: ໝາກໂມບ້ານເຮົາ

ຢູ່ບ້ານເຮົາ ໝາກໂມມັນແຊບອີ່ລີ້
ລອງຊີມເບິ່ງຕີ່ ມັນທັງຫອມທັງຫວານ
ມັນເປັນອາຫານ ຊ່ວຍໃຫ້ຄາຍຮ້ອນ
ພວກເຈົ້າມາທ້ອນ ມາຊີມໝາກໂມບ້ານເຮົາ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຮູບ ແລະ ປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່ ທ້າວ ນະລິງ

ນາມສະກຸນ ອຸດົມສັກ

ອາຍຸ 60 ປີ

ອາຊີບ ປະຊາຊົນ

ເຫດຜົນຂອງຜູ້ຂຽນບົດ:

ເພາະຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງການໃຫ້ຄົນຮຸ່ນໃໝ່ສົ່ງເສີມເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນດ້ານກະສິກຳ,ຮັກໃນການອອກແຮງງານ ແລະ ສິ່ງທີ່ສຳຄັນຍັງເປັນການລຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກເພື່ອນບ້ານດັ່ງຄຳຂວັນທີ່ວ່າ " ລາວເຮັດລາວໃຊ້ ລາວໄດ້ລາວຈະເລີນ "

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com